

Bruxelles, 22. rujna 2016.
(OR. en)

12478/16

LIMITE

CRS CRP 29	AELE 72
MERTENS 3	COWEB 95
JUR 464	MOG 106
COPS 278	MAMA 190
ELARG 92	CONUN 181
CORLX 370	COAFR 249
COJUR 15	ACP 129
COMAR 12	COLAC 70
COSCE 3	COHAFA 61
COTRA 20	DEVGEN 203
COEST 234	PROBA 17
COASI 195	

INFORMATIVNA NAPOMENA

Od:	Pravna služba
Za:	Odbor stalnih predstavnika (dio 2.)
Predmet:	Predmet pred Sudom Europske unije: – Presuda Suda (veliko vijeće) u predmetu C-660/13, <i>Vijeće Europske unije protiv Europske komisije</i>

I. UVOD

1. Sud Europske unije u sastavu velikog vijeća donio je 28. srpnja 2016. presudu u predmetu C-660/13, *Vijeće Europske unije protiv Europske komisije*. Tom presudom poništena je Odluka Komisije C(2013) 6355 final od 3. listopada 2013. o potpisivanju, u pogledu Hrvatske, Dopune Memorandumu o razumijevanju o švicarskom financijskom doprinosu („poništena Odluka”), uz zadržavanje njezinih učinaka dok ne bude zamijenjena.

2. Sud Europske unije presudio je da je Komisija postupila nezakonito jer nije zatražila prethodno odobrenje Vijeća prije donošenja poništene Odluke (kojom je dvama članovima Komisije odobreno potpisivanje Dopune u ime Unije) i potpisivanja Dopune. Tom presudom Sud je razjasnio postupke za pregovore o neobvezujućim instrumentima između Unije i trećih strana te za njihovo potpisivanje.
3. Komisija je tvrdila da prethodno odobrenje Vijeća za potpisivanje takvog instrumenta nije potrebno ako njegov sadržaj odražava postojeće stajalište politike EU-a. Čak i da sadržaj tog instrumenta ne odražava postojeće stajalište EU-a, Komisija je smatrala da treba zatražiti odobrenje Vijeća o sadržaju tog instrumenta, ali ne i o njegovu samom potpisivanju. Komisija je stoga smatrala da ima pravo na autonomno potpisivanje bilo kakvog takvog instrumenta u ime Unije samo na temelju članka 17. stavka 1. UEU-a.
4. Vijeće je tvrdilo da je odluka o potpisivanju neobvezujućeg instrumenta s trećom stranom *sama po sebi* čin donošenja politike, tako da je prethodno odobrenje Vijeća za potpisivanje bilo potrebno bez obzira na to odgovara li sadržaj instrumenta postojećoj politici.
5. Sud je podržao stajalište Vijeća tvrdnjom da je Komisija poništenom Odlukom prekoračila granice svojih ovlasti, čime je prekršen članak 13. stavak 2. UEU-a.

II. **KONTEKST**

6. Vijeće je zatražilo poništenje poništene Odluke uz zahtjev da se zadrže njezini učinci dok ne bude zamijenjena. Vijeće se pozvalo na sljedeća dva razloga kako bi potkrijepilo svoj zahtjev:
- povredu načela raspodjele ovlasti među institucijama te stoga i načela institucijske ravnoteže, koju je Komisija počinila donošenjem pobijene Odluke bez prethodnog odobrenja Vijeća; i
 - povredu načela lojalne suradnje koju je Komisija počinila tijekom postupaka prije donošenja Odluke i potpisivanja Dopune.
7. Deset država članica (FR, CZ, DE, PL, NL, GR, UK, HU, FI, LT) izrazilo je potporu Vijeću.
8. Nezavisna odvjetnica Sharpston zaključila je u svojem mišljenju od 26. studenoga 2015. da bi Odluku Komisije trebalo poništiti zbog povrede načela institucijske ravnoteže.

III. **PRESUDA**

9. U stavcima od 37. do 39. presude Sud Europske unije smatra da Komisija treba imati izričito odobrenje Vijeća za potpisivanje neobvezujućih instrumenata. Drugim riječima, Komisija nema pravo potpisivanja takvog instrumenta na temelju ovlasti vanjskog predstavljanja Unije u skladu s člankom 17. stavkom 1. UEU-a. Za odluku o potpisivanju takvog instrumenta Vijeće treba procijeniti interese Unije u kontekstu njezinih odnosa s dotičnom trećom stranom, u skladu sa strateškim smjernicama koje je utvrdilo Europsko vijeće te načelima i ciljevima vanjskog djelovanja Unije.

10. U stavku 40. presude Sud Europske unije navodi da je odluka o potpisivanju neobvezujućeg instrumenta uvijek i sama po sebi čin donošenja politike te je stoga treba utvrditi Vijeće u skladu s člankom 16. stavkom 1. drugom rečenicom UEU-a i člankom 16. stavkom 6. trećim podstavkom UEU-a.
11. U stavcima 41. i 43. presude Sud Europske unije smatra da je prije takvog čina donošenja politike potrebna ocjena Vijeća o tome odražava li dogovoreni instrument i dalje interese Unije na temelju teksta neobvezujućeg instrumenta koji proizlazi iz pregovora.
12. Stoga Sud Europske unije u stavku 43. presude tvrdi da sama činjenica da sadržaj neobvezujućeg instrumenta proizašao iz pregovora odgovara pregovaračkom mandatu koji je Vijeće prethodno dalo nije relevantna kad se radi o odluci o potpisivanju tog instrumenta, pa se ta činjenica nikad ne može tumačiti kao da se njome podrazumijeva da Komisija ima odobrenje za potpisivanje tog instrumenta. To shvaćanje primjenjuje se *a fortiori* ako sadržaj instrumenta navodno odgovara drugim političkim stajalištima koje je Vijeće prethodno utvrdilo u različitim kontekstima.
13. Konačno, u stavku 42. (tumačiti zajedno sa stavcima 39. i 40.), Sud smatra da ocjena i utvrđivanje interesa Unije kojima se Vijeće bavi u okviru oblikovanja vanjske politike Unije obuhvaćaju i odlučivanje o otvaranju pregovora o nekom neobvezujućem instrumentu. Bilo koja smisljena odluka o otvaranju pregovora nužno mora uključivati druge ugovorne strane s kojima smatra da je primjereno pregovarati te pitanje ili pitanja koja će biti obuhvaćena tim instrumentom.

IV. POS LJEDICE

14. Komisija će sada morati donijeti novu odluku. Međutim, Dopuna ostaje na snazi i može se nastaviti primjenjivati.
15. U općenitijem smislu Sud Europske unije sada je potvrdio da Vijeće u okviru svoje uloge donošenja politika uvijek mora izričito odobriti otvaranje pregovora između Unije i određenih trećih strana o nekom neobvezujućem instrumentu (čak i ako takav instrument odražava utvrđenu politiku Unije). Isto tako, po završetku pregovora potrebna je izričita odluka Vijeća o potpisivanju dotičnog instrumenta u ime Unije.
16. Presuda se odnosi na ovlasti Vijeća općenito. Iako je donesena u okviru bilateralnog instrumenta s trećom zemljom koji je potpisala Komisija, primjenjuje se na bilateralne i multilateralne neobvezujuće instrumente, dogovorene s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama, bez obzira na to predstavljaju li Komisija *ili* Visoki predstavnik (uključujući ESVD) Uniju u pregovorima.
17. Presuda se primjenjuje na sve neobvezujuće instrumente koji na temelju svojeg sadržaja uključuju Uniju, bez obzira na to jesu li takvi instrumenti predstavljeni u smislu da ih je sklopila Unija ili određena institucija ili služba.
18. Potrebno je daljnje razmatranje kako bi se utvrdile sve praktične i ine posljedice te presude.
